

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

31.12.2021

м. КИЇВ

№ 411

Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)”

Відповідно до частини шостої статті 21 Закону України “Про освіту”, частини п’ятої статті 9 Закону України “Про фахову передвищу освіту”, пункту 8 Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 730), **н а к а з у ю**:

1. Затвердити та ввести в дію з 2022 – 2023 навчального року стандарт фахової передвищої освіти за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)”, що додається.

2. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України

Олексій РЕЗНІКОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України

31 грудня 2021 року № 411

СТАНДАРТ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного
(шифр та назва галузі знань)

кордону

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 253 Військове управління (за видами збройних сил)
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Київ
2021

1. Преамбула

Стандарт фахової передвищої освіти (далі – стандарт): фаховий молодший бакалавр, галузь знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”, за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)”.

Стандарт розроблений членами підкомісії зі спеціальності 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” Науково-методичної комісії № 9 з воєнних наук та цивільної безпеки Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

ЗАЙЦЕВ
Ігор
Петрович,
голова
підкомісії

доцент кафедри тактики та загальновійськових дисциплін Військової академії (м. Одеса)

ХАХУЛА
Василь
Володимирович,
заступник
голови
підкомісії

старший викладач Військового коледжу сержантського складу Національної Академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

ХАЙЛО
Роман
Олександрович,
секретар
підкомісії

старший викладач Військового коледжу сержантського складу Військового інституту телекомунікацій та інформації

ЛАЗАРЕНКО
Олександр
Вікторович,
куратор
НМК № 9 з
воєнних наук,
цивільної
безпеки та права
сектору фахової
передвищої
освіти НМР
МОН України

член сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності № 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” Науково-методичної комісії № 9 з воєнних наук та цивільної безпеки, сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 15 січня 2021 року №2).

Зауваження і пропозиції методичної експертизи проекту стандарту фахової передвищої освіти розглянуто на засіданні підкомісії зі спеціальності № 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” Науково-методичної комісії № 9 з воєнних наук та цивільної безпеки, сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29 березня 2021 року №3).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 08 квітня 2021 року № 7).

Фахову експертизу проводили:

МАЙСТРЕНКО
Олександр
Васильович

Провідний науковий співробітник науково-методичного центру організації наукової і науково-технічної діяльності Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, доктор військових наук

КУРТОВ
Анатолій Ігорович

Професор кафедри загальновійськових дисциплін військово-юридичного інституту, національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат технічних наук, доцент

БЕЛАЙ
Сергій Вікторович

Начальник кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України доктор наук з державного управління, кандидат військових наук, професор

Методичну експертизу проводили:

БОРХАЛЕНКО
Юрій
Олександрович

кандидат технічних наук, методист, “спеціаліст вищої категорії” науково-методичного кабінету інженерно-технічної та технологічної освіти Державної установи “Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти”

ШЕВЧЕНКО
Володимир
Іванович

завідувач науково-методичного кабінету установи
“Науково-методичний центр вищої та фахової
передвищої освіти”

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності № 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” Науково-методичної комісії № 9 з воєнних наук та цивільної безпеки, сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

2. Загальна характеристика

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону”
Спеціальність	253 “Військове управління (за видами збройних сил)”
Форми здобуття освіти	Інституційна (очна (денна))
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр Спеціальність – 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітньо-професійна програма – (зазначити назву)
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр Спеціальність – “Військове управління (за видами збройних сил)” Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітньо-професійна програма – (зазначити назву)
Опис предметної області	Об’єкт: взаємодія і взаємний вплив начальників, підлеглих та колег (предмет – особистість військовослужбовця, мікрогрупа, (екіпаж, обслуга), мала група (військовий підрозділ)); експлуатація і бойове застосування озброєння та військової техніки (предмет – апарати, пристрої, установки, технічні системи, комплекси, засоби, матеріали). Ціль навчання: підготовка висококваліфікованого сержантського (старшинського) складу, які є

	<p>компетентними в специфічних питаннях військового управління підрозділами ланки відділення, взвод та є здатними виконувати завдання за призначенням.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи та методи, які використовуються для управління військовими підрозділами в ході їх бойового застосування та у повсякденній діяльності.</p> <p>Методи, методики та технології: здобувач має оволодіти аналізом, синтезом, системним аналізом, математичними методами, моделюванням та інформаційними технологіями у сфері військового управління.</p> <p>Інструменти та обладнання: сучасне озброєння та військова техніка підрозділів (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), спеціальне обладнання за профілем діяльності</p>
Академічні права випускників	<p>Подальше продовження навчання за початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих</p>
Працевлаштування випускників	<p>Посади сержантського (старшинського) складу (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) за військово-обліковою спеціальністю</p>

3. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти

Фахова передвища освіта може здобуватися на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти.

Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти становить 120 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на досягнення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти.

4. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі військового управління або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів військових наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 2. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення</p> <p>ЗК 7. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p> <p>ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p>

Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність управляти екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) в різних видах бою та повсякденної діяльності
	СК 2. Здатність планувати, організовувати і вести бій екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)
	СК 3. Здатність готувати екіпажем, обслугою, військовим підрозділом штатне озброєння та військову техніку до бойового застосування (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)
	СК 4. Здатність здійснювати всебічне забезпечення екіпажу, обслуги, військового підрозділу (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), вести ротне господарство, надійно зберігати зброю і боєприпаси, підтримувати постійну готовність підрозділу до бойового застосування, відпрацьовувати службові документи та вести облік особового складу
	СК 5. Здатність володіти знаннями, уміннями і навичками з військової педагогіки
	СК 6. Здатність екіпажем, обслугою, військовим підрозділом водити та технічно обслуговувати базові машини (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), організувати їх підготовку до маршу
	СК 7. Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки в ході бойового застосування та повсякденної діяльності екіпажу, обслуги, військового підрозділу (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

	СК 8. Здатність удосконалювати фізичні якості (силу, швидкість, витривалість, спритність), підтримувати високий рівень функціонального стану організму, основні уміння і навички подолання перешкод, рукопашного бою, військово-прикладного плавання, певні фізичні психічні якості, підвищену стійкість до специфічних несприятливих чинників, що вимагає професійна діяльність, обумовлена характером військової спеціальності і діяльності в різних видах і родах військ
	СК 9. Здатність виконувати обов'язки за визначеною посадою у військових частинах (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

5. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1. Дотримуватися вимог статутів ЗС України, дотримуватися морально-етичних норм поведінки, створювати атмосферу довіри, взаємоповаги, доброзичливості і толерантності у військовому колективі, діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуватися правил військового етикету
РН2. Утримувати увагу аудиторії, аргументувати власну думку, вислуховувати співрозмовника, сприймати іншу точку зору, орієнтуватися в інформаційних потоках
РН3. Застосовувати практичні знання та розуміти процес планування, підготовки, ведення і забезпечення бою екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) для прийняття обґрунтованих рішень в бойових умовах, віддання наказів (розпоряджень) та несення відповідальності за їх виконання
РН4. Демонструвати лідерські якості командира (сержанта) в складних умовах бою, управляти штатними та приданими підрозділами в різних видах бою (бойових дій), здійснювати морально-психологічне забезпечення і мотивувати особовий склад під час виконання завдань за призначенням
РН5. Володіти державною та іноземною мовами на рівні достатньому у професійній діяльності
РН6. Використовувати досвід минулого, застосовувати знання тактичних принципів та прийомів, а також воєнні хитрощі у бойовій обстановці (зокрема досвід АТО та ООС), уміти творчо опрацьовувати і критично переосмислювати багатство світового історичного досвіду та засвоювати його уроки, формувати на цій основі власні переконання, громадянську позицію

PH7. Втілювати в підрозділі систему військового управління в різних умовах у ході виконання завдань за призначенням, впевнено діяти та виконувати завдання військового управління, у тому числі штабні процедури НАТО в різних видах бою та повсякденній діяльності

PH8. Планувати, організовувати і застосовувати навички ведення бою екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

PH9. Знати матеріальну частину, бойові і технічні можливості штатного озброєння (зброї) та військової техніки екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

PH10. Застосовувати озброєння та військову техніку відповідно до порядку і правила експлуатації, підготовки до бойового застосування, обслуговування і зберігання (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)

PH 11. Організовувати та вести ротне господарство, надійно зберігати зброю і боеприпаси озброєння і військової техніку, спорядження та інші матеріальні засоби, проводити заходи бойової підготовки та відпрацьовувати службові документи, вести облік особового складу

PH12. Практично застосовувати навички колективного захисту і забезпечення захисту озброєння та військової техніки екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України) під час виконання бойового завдання

PH13. Працювати автономно та в команді, виконуючи обов'язки за посадою в ході бойового застосування і повсякденної діяльності екіпажем, обслугою, військовим підрозділом (за видами, родами військ (сил) Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України), мати навички лідерства

PH14. Переносити тривалі різнопланові фізичні навантаження, пов'язані з виконанням службових обов'язків, обумовлених характером військової спеціальності і діяльності в різних видах і родах військ, володіти достатніми знаннями та навичками для організації розвитку основних фізичних якостей (сили, швидкості, витривалості, спритності)

6. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний іспит має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньо-професійною програмою за спеціальністю 253 "Військове управління (за видами збройних сил)"

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

У закладі фахової передвищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом фахової передвищої освіти якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін;

визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій зацікавлених сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу; визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти закладу фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) за поданням такого закладу оцінюється центральним органом виконавчої влади із забезпеченням якості освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпеченням якості освіти.

8. Вимоги професійних стандартів

Повна назва професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	Професійний стандарт відсутній у реєстрі професійних стандартів
Особливості стандарту фахової передвищої освіти, пов'язані з наявністю певного професійного стандарту	Професійний стандарт відсутній

9. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт фахової передвищої освіти

1. Закон України "Про освіту" від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

2. Закон України "Про фахову передвищу освіту" від 06 червня 2019 року № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>.

3. Закон України "Про оборону України" від 06 грудня 1991 року № 1932-XII URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.

4. Указ Президента України "Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України" (зі змінами) від 10 грудня 2008 року № 1153/2008 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій" (зі змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF#Text>.

7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2020 року № 918 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти" URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>.

8. Наказ Міністерства оборони України від 12 листопада 2020 року № 412 "Про організацію підготовки офіцерських кадрів тактичного рівня та сержантського (старшинського) складу у закладах фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладах Міністерства

оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти” URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/412_nm.pdf.

9. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29 жовтня 2018 року № 1168 “Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти” URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/253-viyskove-upravlinnya-za-vidami-zbroynikh-sil-bakalavr.pdf>.

Директор Департаменту військової освіти і науки
Міністерства оборони України

Володимир МІРНЕНКО

Пояснювальна записка
до стандарту фахової передвищої освіти
за спеціальністю 253 “Військове управління (за видами збройних сил)”

Стандарти фахової передвищої освіти розробляються для кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення змісту та оцінювання результатів освітньої діяльності за освітньо-професійними програмами фахової передвищої освіти.

Стандарт фахової передвищої освіти містить сукупність вимог до освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх освітньо-професійних програм у межах певної спеціальності, що визначають специфіку підготовки фахових молодших бакалаврів зі спеціальності 253 “Військове управління (за видами збройних сил)” та результати навчання, які виражають, що саме здобувач фахової передвищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньо-професійної програми. Вони узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Відповідність визначених стандартом компетентностей та дескрипторів Національної рамки кваліфікації надано в таблиці 1 додатка до цієї пояснювальної записки.

Відповідність програмних результатів навчання та компетентностей надано в таблиці 2 додатка до цієї пояснювальної записки.

Наведений у стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади фахової передвищої освіти під час формування профілю освітньо-професійних програм можуть вказувати додаткові компетентності та результати навчання.

Заклад фахової передвищої освіти має право вводити додаткові форми атестації здобувачів освіти.

Корисні посилання

1. Проект ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей)
URL: <https://www.unideusto.org/tuningeu/>.
2. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації
URL: <http://erasmusphis.org.ua/korysna-infomiatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protseesu.htm?start=80>.
3. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО)
URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
4. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій)
URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page7>.

5. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) URL: http://www.ehea.info/Upload/document/ministerialdeclarations/EHEA_Paris2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf.
6. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти - Галузі, МСКО-Г) 2013 URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
8. Наказ Держспоживстандарту від 28 жовтня 2010 року № 327 "Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010" URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

Додаток
до пояснювальної записки

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Всебічні спеціалізовані теоретичні знання у сфері професійної діяльності та/або навчання усвідомлення меж цих знань. Всебічні спеціалізовані емпіричні знання у сфері професійної діяльності та/або навчання усвідомлення меж цих знань	Уміння/навички Ум1 Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. Ум2 Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначенні конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних. Ум3 Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	Комунікація К1 Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або навчання К2 Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	Відповідальність та автономія ВА1 Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін. ВА2 Покращення результатів власної діяльності і роботи інших. ВА3 Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн1	Ум1	К1	ВА2
ЗК 2	Зн1	Ум2	К1	ВА1
ЗК 3	Зн1	Ум1	К1,2	ВА3
ЗК 4	Зн1	Ум1	К1	ВА3
1	2	3	4	5
ЗК 5	Зн1	Ум2	К1	ВА2
ЗК 6	Зн1	Ум3	К1,2	ВА3

ЗК 7	Зн1	Ум3	К2	ВА2
ЗК 8	Зн1	Ум1	К2	ВА3
Спеціальні компетентності				
СК 1	Зн1	Ум1	К2	ВА1
СК 2	Зн1	Ум2	К1	ВА1,3
СК 3	Зн1	Ум1		ВА1,3
СК 4	Зн1	Ум2	К1	ВА1,3
СК 5	Зн1	Ум1	К2	ВА1
СК 6	Зн2	Ум1	К2	ВА1
СК 7	Зн1	Ум1,3	К2	ВА2
СК 8		Ум1		ВА2
СК 9	Зн1	Ум1	К2	ВА3

